

Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetukseksi toiminnan tehostamisen, sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen ja pelastustoimen uudistamisen valtionavustuksista.

Johdanto

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoanne ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi toiminnan tehostamisen, sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen ja pelastustoimen uudistamisen valtionavustuksista.

Tausta

Pääministeri Antti Rinteen hallitusohjelman mukaisesti hallitus valmistelee julkisen hallinnon tuottavuustoimia, joita valmistellaan ja seurataan julkisen talouden suunnitelman yhteydessä toteutettavassa alueiden ja valtion välisessä neuvottelumenettelyssä.

Hallitus on käynnistänyt sote-uudistuksen valmistelun. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa kootaan sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen kuntaa suuremmille itsehallinnollisille alueille. Myös pelastustoimen järjestäminen siirretään maakuntien tehtäväksi. Sosiaali- ja terveystalouden vaikuttavuutta ja tuottavuutta parannetaan, palveluiden kustannusten nousua hillitään ja niiden läpinäkyvyyttä ja avoimuutta lisätään.

Hallitusohjelmassa todetaan, että uudistus tarvitsee tuekseen toimivat tietojärjestelmä- ja tiedonhallintajärjestelmät sekä kattavan tietopohjan ja yhtenäisen tavan raportoida. Tietojärjestelmien yhteensovittaminen, ICT-valmistelu ja muu sote-kehittämistyön rahoitus turvataan siirtymävaiheen aikana.

Valtion talousarviossa vuodelle 2019 on osoitettu kolmevuotinen siirtomääräraha momentille Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluiden kehittämisen tuki ja ohjaus sekä julkisen hallinnon tuottavuuden edistäminen (28.70.05). Määrärahaa saa käyttää muun muassa avustusten maksamiseen kunnille ja kuntayhtymille sekä muille yhteisöille toiminnan tehostamiseen ja sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastuspalveluiden uudistamista tukeviin hankkeisiin.

Asetus koskisi edellä mainitulta momentilta kunnille ja kuntayhtymille myönnettäviä valtionavustuksia toiminnan tehostamista, sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamista ja pelastustoimen uudistamista tukeviin hankkeisiin. Asetuksessa säädettäisiin valtionavustuksen talousarvion mukaisesta myöntämisestä, maksamisesta ja käytöstä. Valtionavustukseen sovellettaisiin lisäksi valtionavustuslakia.

Asetuksen nojalla kunnille ja kuntayhtymille myönnettävien valtionavustusten määrä tarkentuu momentin 28.70.05 käyttösuunnitelman valmistumisen mukaisesti. Rahoitus kohdennettaisiin sellaisiin asetuksen mukaisiin hankkeisiin, joiden taloudellista vaikuttavuutta voidaan pitää merkittävänä.

Asetusluonnos on valmisteltu valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön sekä sisäministeriön yhteisenä virkatyönä.

Tavoitteet

Avustusta myönnettäisiin nykyisille palveluiden järjestämisvastuullisille toimijoille eli kunnille ja kuntayhtymille. Kyse ei ole tulevan sote-uudistuksen toimeenpanosta, vaan voimassa olevaan lainsäädäntöön perustuvasta vapaaehtoisesta alueellisesta yhteistyön ja yhteisen valmistelun tukemisesta.

Valtionavustuksen myöntäminen rajattaisiin usean kunnan yhteisiin hankkeisiin, jotka liittyvät muun muassa palveluiden järjestämistehtävän ja tuottamisen toimintamallien ja ohjauksen kehittämiseen ja yhtenäistämiseen, palveluverkkoa koskevaan selvitykseen ja suunnitelmaan, tieto- ja viestintätekniisten ratkaisujen yhtenäistämiseen tai muihin kustannuskehityksen hillintään liittyvien toimenpiteiden valmisteluun. Valtionavustuksella rahoitettavat hankkeet tuottavat alueellisia suunnitelmia ja kehityspolkuja, jotka voivat toteutuessaan hillitä palveluiden järjestämisen ja tuottamisen kustannusten kasvua.

Avustuksen myöntäisi sosiaali- ja terveysministeriö, sisäministeriö tai valtiovarainministeriö kukin omaa hallinnonalaansa koskevien hakemusten osalta. Valtionavustusta haettaisiin valtioapuviranomaisena toimivalta ministeriöltä ministeriön erikseen ilmoittamalla tavalla ja ilmoittamana ajankohtana.

Sosiaali- ja terveydenhuollon alueelliseen uudistamiseen liittyvä valtionavustushaku on tarkoitus käynnistää mahdollisimman pian valtioneuvoston asetuksen antamisen jälkeen. Valtionavustushaku käynnistyisi rinnakkain Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus – ohjelmaan liittyvien valtionavustusten kanssa.

Tuottavuuden edistämisen ja pelastustoimen uudistamisen osalta valtionavustushakuja ei ole ensivaiheessa tarkoitus käynnistää.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan lausuntopalvelu.fi:ssä. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausunto.om@om.fi.

Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Lausuntoja voivat antaa muutkin kuin jakelussa mainitut.

Aikataulu

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoja asetusluonnoksesta 27.11.2019 mennessä.

Valmistelijat

Finanssineuvos, yksikön päällikkö Ville-Veikko Ahonen, puh. 0295 530 066,
ville-veikko.ahonen(a)vm.fi

Osastopäällikkö (vt.) Pasi Pohjola, puh. 0295 163 585, pasi.pohjola(a)stm.fi (erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon valtionavustukset)

Ohjaus- ja kehittämisjohtaja, yksikön päällikkö Taito Vainio, puh. 0295 488 423,
taito.vainio(a)intermin.fi (erityisesti pelastustoimen uudistaminen)

Liitteet:

[Lausuntopalveluun_VNA_momentti_28.70.05_luonnos_141019.docx](#) - Asetusluonnos

[Lausuntopalveluun_SVE_VNA_momentti_28.70.05_luonnos_081019_uh_sv.docx](#) - Asetusluonnos, sve

[Lausuntopalveluun_Perustelumuistioluonnos_VNA_avustukset_tuottavuus_sote_pelastustoimi_141019.docx](#) - Perustelumuistio

[Lausuntopalveluun_SVE_uusi_Perustelumuistioluonnos_VNA_avustukset_tuottavuus_sote_pelastustoimi_081019_uh_sv_v2.docx](#) - Perustelumuistio, sve

Jakelu:

Etelä-Karjala (Eksote)
Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Karjalan pelastuslaitos
Etelä-Pohjanmaa
Etelä-Pohjanmaa (Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä)
Etelä-Pohjanmaan liitto
Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos
Etelä-Savo (Essote)
Etelä-Savon maakuntaliitto
Etelä-Savon pelastuslaitos
Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä
Helsingin pelastuslaitos
HUS
Hämeen liitto

Itä-Savo (Sosteri)
Itä-Uudenmaan pelastuslaitos
JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä
Jokilaaksojen pelastuslaitos
Kainuu
Kainuun liitto
Kainuun pelastuslaitos
Kanta-Häme
Kanta-Hämeen pelastuslaitos
Keski-Pohjanmaa
Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pl
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-Satakunnan terveydenhuollon kuntayhtymä
Keski-Suomen liitto
Keski-Suomen pelastuslaitos
Keski-Suomi
Keski-Uudenmaan pelastuslaitos
Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä
Kuntayhtymä Kaksineuvoinen
Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystyöntekijä kuntayhtymä (KuusSoTe)
Kymenlaakso
Kymenlaakso (Kymsote)
Kymenlaakson liitto
Kymenlaakson pelastuslaitos
Kärkölä samkommun
Lapin liitto
Lapin pelastuslaitos
Lappi
Lappi (Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä)
Länsi-Pohja
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos
Oulu-Koillismaan pelastuslaitos
Oulunkaaren kuntayhtymä
Paimion-Sauvon kansanterveystyön kuntayhtymä
Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymä
Peruspalvelukuntayhtymä Akseli
Peruspalvelukuntayhtymä Kallio
Peruspalvelukuntayhtymä Karviainen
Peruspalvelukuntayhtymä Selänne
Pirkanmaa
Pirkanmaan liitto
Pirkanmaan pelastuslaitos
Pohjanmaan liitto
Pohjanmaan pelastuslaitos
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto
Pohjois-Karjalan pelastuslaitos
Pohjois-Pohjanmaa
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Satakunnan peruspalvelukuntayhtymä PoSa
Pohjois-Savo
Pohjois-Savon liitto

Pohjois-Savon pelastuslaitos
Päijät-Häme
Päijät-Hämeen liitto
Päijät-Hämeen pelastuslaitos
Pöytyän kansanterveystyön kuntayhtymä
Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä
Rannikko-Pohjanmaan sosiaali- ja perusterveydenhuollon kuntayhtymä
Riihimäen seudun terveyskeskuksen kuntayhtymä
Saarijärven ja Karstulan seudun SoTe kuntayhtymä
Satakunnan pelastuslaitos
Satakunta
Satakuntaliitto
Savo (Vaalijalan kuntayhtymä)
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen kuntaliitto
Suupohjan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä
Uudenmaan liitto
Uusimaa ja Etelä-Häme (Eteva kuntayhtymä)
Vaasa
Valtiovarainministeriö
Varsinais-Suomen erityishuoltopiirin kuntayhtymä (KTO)
Varsinais-Suomen liitto
Varsinais-Suomen pelastuslaitos
Varsinais-Suomi
Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset kommentit asetusluonnoksesta

Yksityiskohtaiset kommentit pykälästä

Kommentit perustelumuistioon

Pitkäniemi Jani
VM

Välikangas Anne-Marie
VM